

גה א מיי פ"ו מהל' ערכין
הל' יד ופ"ח מהל' מלוה
ולו הל' ו ז סגמ ענין זל
טושיע ח"מ פ"י ק"ץ סע"ו ז:
גו ב מיי פ"ח מהלכות
ענינים הל' טו סגמ
ענין פו טושיע ע"ש סע"ו ז
וטושיע י"ד פ"י רסו סע"ף
סח:
גז ג מיי פ"ב מהל' ארומ
הל' ה סגמ לאון פ"א
טושיע ארבע ס"פ סע"ו ז
[ע"ש נתיבות]:
גח ד מיי ע"ש הל' ג טושיע
ע"ש סע"ד:
גט ה מיי ע"ש הל' א טושיע
סע"ף א:
סו ז מיי ע"ש הל' ג טושיע
ע"ש סע"ו ז:
סא ז ח מיי ע"ש טושיע ע"ש
סע"ף ח:
סב ט מיי ע"ש הל' ג
טושיע ע"ש סע"ף ג:
סג י מיי ע"ש הל' ג טושיע
ע"ש סע"ף ג:
סד כ ל מיי ע"ש הל' ה
טושיע ע"ש סע"ו ז:
סה מ מיי ע"ש הל' יג
טושיע ע"ש סע"ף פג
סע"ף א:
סו נ ס מיי ע"ש הל' טו
טושיע ע"ש סע"ף ה:

תוספות ר"ד

מתני' אלו מלאכות שהאשה
עושה לבעלה טוהנת ואופה
ומכבסת ומבשלת ומניקה את
בנה ומצעת לו את המטה
ועושה בצמר הכניסה לו
שפחה א' לא טוהנת ולא
אופה ולא מכבסת שתי
אינה מבשלת ואינה מניקה
את בנה שלש ארבע מצעת
לו את המטה אינה יושבת
בכתדרא ר"א אומר אפי'
הכניסה לו כ' שפחות כופה
לעשות בצמר שהבטלה
מביאה לידי זימה רשב"ג
אומר אף המדיר את אשתו
מלעשות מלאכה יוציא ויתן
כתובה שהבטלה מביאה לידי
שיעמום. טוהנת ס"ד פי'
דמשמע שהיא תגלגל הרוחם
ואם הם הרוחם של מים
או של בהמה למה תגלגל
היא את הרוחם דטריחא
לה מילתא טובא אלא אימא
ולקץ הקמח א"ר בריהא
מטנתה פי' להוסיף החטין
ודיא פי' שיש מקומות
שטוחנין בריחיה קטנים של
די: ומניקה את בנה מתני'
דלא כביש דתניא נדרה
שלא להניק את בנה בש"א
שומטת דד מפיה ובה"א
כופה ומניקה בתגרשה אין
כופה אותה להניק ואם היא
מכירה כופה ומניקה מפני
הסכנה ומעלה אבי שכרה
ודוקא גירושא אבל בש"א
חיבת להניק את בנה בלי
שכר כמו שהיתה עושה בחיי
בעלה ומ"ה אסורה להנשא
עד כ"ד חדש והיומם כופין
אותה להניק (ומעלה) ויאין
מעלין] לה שכר הניק כ"א
ניונית מהן מוונות מרווחים
ופוחותין לה ממעשה ידיה
כדון מניקה בחיי בעלה
שאותו השיעבוד שהי' מוטל
עלי' להניק את בנה בחיי
בעלה מוטל עלי' אף לאחר
מיתו. ורב צמח גאון ז"ל
כתב שגם האלמנה מליק
לה שכר הניק ואינו נ"ל.
אבל כשגירשה פקע שיעבודו
מעלי' ואינו כופה אותה
אך אם הוא מכירה [וכתב]
ובשכר גירושיה מניקה כיון
שאין מוטל עלי' להניק
את בנה רשאי היא להנשא
לא מירא אלא באלמנה אבל
אף אם הי' מכירה כולל
אמרו המשועבדת לינק אינה
רשאי להנשא עד כ"ד חדש
ושאינה משועבדת לינק היא
רשאי להנשא מיר. ומ"ה אמרי'

שדה זו שמשכנתה אך כששאלה ממך תיקדש. משמע דעושה
ממושכנת אינו יכול להקדיש דאין כח להקדש לנטול כח המלוה
שהיא ממושכנת בידו ותימה דלמרי' בסוף איהו נשך (ב"מ ע"ג):
רב מרי בר רחל משכן ליה עובד כוכבים ההוא ביתא אזל עובד
כוכבים וזניה לרצה נטר תריסר
ירחי שמה וסקל אגר ביתא ואמטיה
של רב מרי שהיה לו לדור צבית
חנס שהיתה ממושכנת בידו והפקיע
המכר כמו והולך להעלות לו שכר
לרצה וי"ל דאין זה הפקעת כח אלא
לפי שהיה סבור רב מרי שהיה רצה
חיוב לו דמי המשכנתא במקום
העובד כוכבים ולא רצה לדור
בחלירו חנס משום רבית וא"ל רצה
כדיניהם עבדנא לך לרצה לא
מחייב ליה מידי אלא העובד כוכבים
ואי"ת והא דלמרי צפ' האומר משקלי
עלי (ערכין נ"א. וס) הקדישו משכיר
הדר צו מעלה שכר להקדש ופרין
היכי דייר ציה הא צמעילה קאי
דמשמע צמונן השכירות יכול
להקדישה וי"ל דכח שיש לשוכר אינו
יכול להקדיש אלא הוא והקדש
שומפין צו וימכר הבית וקא זה דמי
שכירות הבית והמותר להקדש אצל
הכא מייירי שמקדיש כל השדה אף
מה שאינו יכול להקדיש עכשו אי
נמי בהקדש ממש היה חל על שדה
הממושכנת אף קודם שתפדה והכא
מייירי שאוסר בקיום על המלוה
לכשיפדה דיכול להיות דצדקה
ממושכנת אינו יכול לאוסרה בקיום
אף על פי שיכול להקדישה כדמוכח
בערכין דיכול להקדיש יותר ממה
שיכול לאסור בקיום ומתירא צבתי
האי דפרין לעיל ומי איכא מידי
דאילו השמא לא קדיש ולקמיה קדיש
ומאי קשיא ליה דלמה לא תוכל
להקדיש מעשה ידיה לאחר שתתגרש
ומאי שגא מנכסי מלוג שיכולה למכור
עכשו לכשתתאלמן או תתגרש אלא
ודאי אע"פ שיכולה להקדיש מידי דהוי
אמכר לא תוכל לאסור ועוד יכול
להיות דאפילו היתה מקדשת ידיה
לשמיים לגמרי לא היה רחוי לחול הקדש
כמו על שדה משום דצדקה חל ההקדש
על גוף הקדש בעודה צרשות המלוה
וממילא יקדשו הפירות כשי"ל הגוף
מנשמות אצל ידיה אפי' הקדישו
לשמיים אין נמשפות בהקדש ואפילו
צעד אמר רב דגופיה לא קדיש וצנן
חורין מודו כ"ע ולכן אפי' הקדישו
לגמרי אין להקדש לחול יותר מאוסר
למלוה בקיום שדה הממושכן לו:

קונטרס אמרת בו. וא"ת אי"כ כל אדם יפקיע כל ממונו מצעל
חובו על ידי קונסין וי"ל דלא דוקא מצעל צעל

אלמנה רבנן אלא ה"ג אלמנה לשעבודא דצ"ח כדמוכח בריש המדיר (לקמן ע.) דפרין וכיון דמשועבד לה היכי מצי מדיר לה ולימא דמפקע
שעבודה ע"י קונס אלא ודאי דאלמנה נמי לשעבודא דאשה וא"ת צפ' אלמנה ציבנות (דף י"ו ע"א) גבי אצטלה דפרסיה אמיתא אמאי קאמר
רצא קנייה מיתנא הא אלמנה רבנן לשעבודא דאשה וי"ל דדוקא צבנות אלמנה שלא יפקיע חובו אצל היא דפ' אלמנה דנאסר לכל העולם
ליכא למיתא להכי ומפקיע מידי שעבוד כמו הקדש והא דלמרי צהובל (ב"ק דף ס"ג ע"א) דעבדי מלוג אין ויאלץ צנן ועין לא לאיש ולא לאשה
דאלמנה רבנן לשעבודא דצעל אע"ג דשחרור דמי להקדש סבירא ליה לרצה צפרק אלמנה (ציבנות דף י"ו ע"א) כמ"ד לאשה אצל לא לאיש אי"ר
ידו עדיפא מידה כיון דאכיל פירות צחייה כדאמרינן בהכותב (לקמן דף ע"ג): **הקדש** חמין ושחרור. כתבתי צהובל (גיטין מ: וס):
ארבע יושבת בכתדרא. אע"ג דצשלס נמי אינה עושה מכל מלאכות שהזכרו צמשנה מכל מקום עושה מלאכות קטנות צצבית שלא
הזכרו צמשנה ואיכא נמי ארתי ופרחי צצגמרא וכו' הכניסה לו ד' אינה עושה כלום: **טוהנת** ס"ד. הא דתנן בהניקין (גיטין
ס"א): אשת חבר טוהנת עם אשת עם הארץ לא פריך טוהנת ס"ד דדוקא הכל פריך דלמא לאשמועינן אלו מלאכות שהאשה עושה דקאי
אעיקר מלאכה: **תני רבי חייא אין אשה אלא צי"ופי**. לא פליג אלא טוהנת ואופה ומניקה את בנה וכו"ל צהן שמכחישות יופיה אצל אעושה
צצמר לא פליג דמעשה ידיה תחת מוונות: **בגון** שנדרה היא וקיים צה הוא. שאסרה הנאת הנקה על עצמה שהיא נהנית צהנקה כדאמר
לקמן הוא אומר שלא להניק והיא אומרת להניק שומעין לה משום כערט דידה וכו' היא (ט) דשומה עליה ומניקתו מפני הסכנה אצל
ליכא למימר דאסרה הנאת יניקתה עליה כיון דמשעבדא ליה אין הנדר חל והשמא פליגי דצ"ש סבירי דהוא נתן אצבע צין שיניה הלכך
אינו כופה להניק פי' להשכיר מניקת וצ"ה סבירי היא נמנה אצבע צין שיניה וכופה להניק משתכיר לו מניקת או תלך צלל כתובה:

לא דמיא אלא להא. לא דמי לשהה זו שמשכנתה לך סתם אלא לאומר
שדה זו שמשכנתה לעשר שנים דאין צידו לפדותה ולהקדישה עכשו:
דקדשה. דהא שלו היא: דקדושה גוף נינהו. כדקדושת מוצח שאין לכן
פדיון כך אין פדיון לקונס להיות ניתן למי שנאסר עליו שהרי אינו
הקדש גמור לתפוס פדיונו אלא אסור
על אדם אחד וכיון דקדושת הגוף
הוא מפקיע מידי שעבוד שהיא
משועבדת לצעלה וחילי. ולקמן פריך
א"כ מאי איריא שמא יגרשנה מהשמא
חייל: הקדש. כגון ששיעבד שרו
לצעל חוב וחזר והקדישו מפקיע
שעבוד המלוה וגובה חובו ממקום
אחר וזה כשר לקרצן ואינו גוזל דלא
הוה קני ליה אלא לגביינא בעלמא.
ודוקא קדושת הגוף אצל קדושת דמיס
דצדק הבית לא מפקיע שעבוד
כדמתן בערכין (דף ע"ג): מוסף עוד
דינר ופודה את הנכסים הללו כו':
חמץ. עשה חמנו אפומיקי לעובד
כוכבים והגיע הפסח אסור חמץ
מפקיעו משעבוד העובד כוכבים
ונאסר צהנאה. והא דמתן (פסחים דף
ל:) עובד כוכבים שהלוה לישראל
על חמנו אחר הפסח מותר צהנאה
אוקמינן לה התם [ל:]: כשהרעינו אללו
שסכרו צידו משכון: **ושחרור**. עשה
עבדו אפומיקי ושחררו הלוה משוחרר
זה גובה חובו ממקום אחר: **ונקדש**
מהשא. מאי איריא דקמני שמא
יגרשנה מהשמא נמי קדיש: **אלמנה**
רצנן לשעבודיה דצעל. בעודה תחתיו
דשויהו רצנן כלוקא גמור ולא כמלוה:
מתני' אופה. פת: **שמים אינה**
מנשאת כו'. צגמרא (ל) פריך אמאי לא
איפטרה מכולהו צהנא שפחה שהכניסה
צמקומה: **יושבת צתדרא**. לא תטרח
צצצילו לינק צצלימות להציף לו חפץ
מציית לעליה: **שעמוס**. שיגונין:
גב' טוהנת ס"ד. המיס מגלגלין
האופן וטוחן: **מטחנת**. מוכיני לורכי
טחינה נותנתו צצפרכתא וקולטת
הקמח: **ואיציעים אימא**. לעולם טוחנת
היא עצמה: **דידא**. רחיים של יד:
לשכשיטי אשה. שיקנו לה תכשיטין
להתנאות צהן: **שיעדן**. את זויה.
אישקלוי"ר צלע"ו: **לעירקה**. ימני
הנעורים: **שומטת דד מפיו**. לא
תניקנו שחל הנדר. אלמא לא משעבדא
ליה: **כופה ומניקה**. דמשעבדא ליה ולא
חל הנדר: **אם היה מכירה**. **הכא צמאי**
רואה לינק מאחרת: הכא צמאי
עסקינן. צרייתא: **ונפלגו צצסוכה**
צעלמא. נדרה מליטנות לו וקיים לה
צש"א תלך ותטול כתובה ובה"א
תלך צלל כתובה: **ועוד טיאל**. גבי
עד

כל הנשים ואפילו צלל נדר: **אינה מניקה**. אם אינה רואה:
עד

א) צ"ק פט: ציבנות מו. סו:
גיטין מ: מדרס פו:
ב) תפינת לא. א) [תוספתא
פ"ה, ד] לעיל נב. [לקמן
ע"ה, ט] [ס, וס], א) [לקמן
פ"ה, ז] וכן משמע לעיל
דקאמר צצלמא אדם אוסר
פירות חבירו עליו שכן אדם
אוסר פירותיו על חבירו ומה
כח הוא זה שיכול להקדיש אלא
אע"ג דיכול להקדיש לא היה
לו לאוסרם על חבירו שאינו
בשמותו אפי"ה אוסר ה"ה
לדאוק פירות חבירו עליו.
ת"י, ט) וי"ל שכלהו צעל
חובו מאחרים והוא יפדה להם
בעל כרחו ואע"פ שגם על
אחרים יכול לאסור זה ודאי לא
יעשה שהיה מופרש מכל אדם
וצריש המדיר דקאמר היכי מצי
מדיר לה לא בעי למימר ע"י
קונס דמפקיע דמתצבאל דמי
היכי דאלמנה לשעבודא דצעל
ה"י אלמנה לשעבודא דאשה.
ת"י, ט) שנת קלה.

לענין רש"י

אישקלוי"ר להבדוק
(את העוד).

מוסף רש"י

הקדש חמץ ושחרור
מפקיעין מידי שעבוד.
הקדש, עשה שרו אפומיקי
לצעל חובו וחזר ליה זה
הקדישו קדושת הגוף למזבח,
הפקיע שעבודיה למלוה
ומותר למזבח ואין זו שמים
גז, ששנת (גי' הבי"ט שבת)
הקדש מפקיע החילי ולא
קני לו ממש אלא עומד
לגבות הימנו, ודוקא קדושת
הגוף, אצל קדושת דמיס לא
לאמי לאפקיעו שעבוד מלוה
דמתן (ערכין נ"א). מוסף עוד
דינר ופודה את הנכסים הללו
על מנת לטול לאשה את
מכותה ס' (ב"ק צ' וכו"י)
יבמות מו. ונדרים פ"ו וגיטין
מ. חמץ, נכסי שהלוה את
יעצלה על חמנו ולא הריעו
אלו, דמחוסר גוביינא, שהיה
עומד החמץ צצצילו לישראל
ואין לגבירי עליו אלא שעבוד,
צצצלה פת שיצורו מפקיע
אסור החמץ את שעבוד
הכני ויחיי ישראל צצצערי,
הא דמתן צצצמס' (ל:): נכרי
שהלוה לישראל על חמנו
מותר צהנאה לאחר הפסח,
מקין לה רבי התם צצצצרינו
צצצצת צצצצת צצצצת צצצצת
נכרי, דלא מחוסר גוביינא
ולא שעבוד אלא קנייה ממש
הא דמתן (יבמות מו. ונדרים
מ. ונדרים שם וגיטין שם).
ושחרור, עשה עבדו אפומיקי
ושחררו הלוה משוחרר וגובה
זה חובו ממקום אחר (ב"ק צ'
וכע"י יבמות מו. וס). ונדרים
שם). שגריה היא וקיים
לה הוא. שאלמ' ומיקיים
או תהייש ולא הפך צינס
שעמו (לע"י נב.). הוא נותן
אצבע בין שיניה. לינשך,
אלה הפך לה (שם). היא
נתנה אצבע בין שיניה.
וטשכמו כלומר היא נמנה
(לע"ה שם).

תוספות ר"ד (המשך)

אם נתגרשה אי"צ להמתין.
ובפ' החולץ דאמרי התם
לא ישא אדם משוחרר חבירו
ומניקת חבירו דמשמע אפי'
גירושיה הוא אמרי' התם ותייתי
ותביעינאו לירוש' דאלמא
לא מירא אלא באלמנה אבל
בגירושיה כיון שהיא יכולה
להשליך בנה לבעלה למה
היא צריכה להמתין אך אם
הי' מכירה כופין אותה מפני
חדישים):

לקמן מניקה שמת בעלה בתוך כ"ד חדש ולא קחני מניקה סתם למימר דוקא שמת בעלה אבל

סכנות הולך (והרב אומר אע"ג דמכירה נמי יכולה להנשא הגירושיה אחר ג' חדשים):